

КОРРУПЦИЯ БИЛАН БОГЛИҚ

Олий Мажлис Конунчиллик палатасидаги “Адолат” СДП фракцияси навбатдаги йигилиши бўлиб ўтди.

Йигилишда дастлаб депутатлар томонидан “Гиёхвандлик воситалари ва психотроп моддалар тўғрисида” ги Ўзбекистон Республикаси конунинг 19-моддасига ўзгариш ва кўшимча киритиш тўғрисида қонун лойихаси кўриб чиқиди.

Конунинг 19-моддаси гиёхвандлик воситалари, психотроп моддалар ва прекурсорларни ишлаб чиқариш ва тайёрлашни тартибига солиша каратилган бўлиб, янги конун лойихасига кўра, конунда белгиланган мақсадларда ишлаб чиқариш ва тайёрлаш юридик шахслар томонидан муяян прекурсорларни ишлаб чиқариш ва тайёрлаш учун лицензиялари бўлган тақдира руҳат бериси назарда тутилмоқда. Бундан ташкири, гиёхвандлик воситалари, психотроп моддалар ва прекурсорларни ишлаб чиқариш ва тайёрлашни амалга оширувчи юридик шахслар қонунчиликка мувофиқ давлат рўйхатидан утказилиши белгиланмоқда. Конун лойихаси депутатлар томонидан чукур муҳокама қилиниб, аниқлаштирувчи саволлар берилди. Жумладан,

ЖИНОИЙ ЖАВОБГАРЛИК КУЧАЙТИРИЛМОҚДА

маҳсулотни ишлаб чиқариш ва сотишида вуужудга келиши мумкин бўлган ноконуний холатларнинг назоратини кучайтириш бўйича депутатлар томонидан бир қатор тақлифлар берилди.

Кун тартибидаги навбатдаги «Давлат божи тўғрисида» ги Ўзбекистон Республикаси қонунига ўзгариш ва кўшимчалар киритиш ҳақидағи конун лойихаси кўриб чиқиди. Конун лойихасининг 11-модда-

сига кўра, айrim нотариал ҳаракатлар амалга оширилганда давлат божини тўлашдан озод этиш кўзда тутилмоқда. Хусусан, жисмоний шахсларга бўйидагилар учун меросга бўлган ҳукук тўғрисида гувоҳнома берганда:

— Ватанни ҳимоя қилиш чигоди, бошча давлат ёки жамоат вазифаларини бажараётганлиги муносабати билан ёхуд инсон ҳаётини қутқариш, дав-

лат мулкини ва ҳуқук-тартиботни муҳофаза қилиш бўйича фуқаролар бурчани адо этиши муносабати билан ҳалок бўлган шахсларнинг молмулки учун;

— ўй-жой (квартира) учун ёки ўй-жой куришиш кооперативидаги пай учун, агар улар мерос қолдирувчининг вафот этиши кунигача бирга яшаган, турар жойда қайд этилган бўлса ва мерос қолдирувчининг вафотидан кейин ҳам шу ўй-

жойда (квартирада) яшетган бўлса;

— банклардаги омонатлар, шахсий ва мулкий сугурта шартномалари бўйича сугурта суммалари, давлат заём облигациялари, шахсий хамагириб бориладиган пенсия хисобверагидаги пул маблаглари учун давлат божи тўлашдан озод этиши кўзда тутилмоқда.

2

Хушхабар

Депутатимиз Ёшлар парламенти раиси бўлди

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати хузуридаги Ёшлар парламентининг ташкилий йигилиши бўлиб ўтди. Унда Ёшлар парламенти таркибини янгилаш, унинг раисини сайлаш масаласи мухокама этилди.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати хузуридаги Ёшлар парламенти раисигига Беҳзод Тўхтамуродов номзоди кўриб чиқилиб, кўччилик овоз билан маъкулланди.

Б. Тўхтамуродов 1996 йил 2 июнда Тошкент шаҳрида туғилган, маълумоти олий. Рус ва инглиз тилларida эркин сўзлаша олади.

Бугунги кунда Ўзбекистон – Япония ёшлар инновация маркази директори ўринбосари лавозимида фаолият олиб бормоқда. Шунингдек, у халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши депутати хиобонада. 2019 йилда “Шуҳрат” медали билан тақдирланган.

“Адолат” СДП Тошкент шаҳар кенгаши Беҳзод Тўхтамуродовнинг келгисидаги фаолиятига омад тилайди.

“Адолат” СДП Тошкент шаҳар кенгаши матбуот хизмати

**“ҲАЛИЯМ
ЁШ...
ЧИРОЙЛИ...”**

Халима
опага

5

Юзма-юз мулокот

УЧРАТШУВЛАР САМАРАДИ КЕЧДИ

Инсон бахти яшашга хакли. Кундаклик турмушдаги муаммо ва камчиликлар одамларнинг фаровон ҳаётига соя солмаслиги керак. Ҳар кандай қонунчиликни ўз ўрнида бартараф этиш, халқ олдида масъул бўлган мутасадди шахснинг бурчидир. Президентимиз бошчилигига юртимизда халқ фаровонлиги йўлида амалга оширилётган кенг кўлмали ислоҳотлар, фуқаролар билан бевосита мулокот қилиш тизимининг йўлга кўйилгани ҳам ватандошларимиз учун куляй ҳаётни, умргузаронликини юкори даражасини таъминлашга каратилган.

Шунга монад, Олий Мажлис Конунчиллик палатаси депутатлари томонидан ахоли турмуш даражасини янада яхшилаш, фуқароларнинг ҳукук ва эрkinliklарini таъминлаш мақсадида мутасаддилар томонидан олиб борилётган ишлар, бу борада йўлга кўйилган камчилик ва нукусонлар атрофлича ўрганилаяти.

3

Сайдулла ҲАКИМ:

“ҚУШИҚЛАР ЁНАДИ ЮЛДУЗЛАР КАБИ...”

Бугунги “Машхурларнинг аёллари” саҳифаси меҳмони Жиззах вилоятининг Фори туманида камолга етиб, Тошкентда ижод килган, ўзининг “Ҳамал тонглари”, “Сен кутган баҳор”, “Кўхна ҳақ!”, “Ёз оқшоми”, “Кўнгил юзи” каби ўндан ортиқ шеърий тўпламлари, “Эсимда колган кунлар”, “Атом қаърига саёҳат” каби публицистик асарлари, жаҳоннинг машхур шоирлари ижодидан таржималари ва дилтортар кўшилларга айланган шеърлари билан халқимиз кўнглидан жой олган, ўзбек журналистикасида ўз ўрнига эга, бир қатор газета ва журналларда мухбирликдан мухарририккача бўлган йўлни босиб ўтган, Ўзбекистон Республикаси Президенти девонида, Ўзбекистон Ёзувчилар ва Журналистлар уюшмаларида масъул вазифаларда фаолият юритган, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими Сайдулла Ҳакимнинг (Аллоҳ раҳматига олган бўлсин!) турмуш ўртоғи, “Дўстлик” ордени сохибаси Санталат ая ҲАКИМОВАдир.

Машхурларнинг аёллари

6

Муносабат

ЗАМОНАВИЙ ТИБИЙЕТ ТИЗИМИ

ХАЛҚИМИЗ ИШОНЧИ ВА РОЗИЛИГИ АСОСИДА РИВОЖЛАНАДИ

Тиб илмининг асосчиларидан бири, буюк аллома Абу Али ибн Сино бобомиз айтганларидек, одамлар дардига дармон бўлмоқ – эзгулик ва олижонобликнинг юксак намунасидир.

Зухра ИБРАГИМОВА,
Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси Конунчиллик палатаси Спикери ўринбосари

Мамлакатимизда инсон ҳуқуқлари ва қонуни манфаатларини таъминлаш, қадр-кимматегини улуглаш ҳақида сўз юриттанды инсоннинг асосий бойлиги хисобланмиш саломатлики асрар масаласига давлат сиёсати даражасида эътибор қаратилаётганини эътироф этасликинг изоиги йўк.

Инсон капиталини ривожлантириш асосий мақсад қилиб олинган мамлакатимизда кейинги олти йилда соглини саклаш тизимини тубдас ислоҳида этиш ва унинг ривожини янги боскичга кўтариш бўйича кенг кўлмали ишлар амалга оширилмоқда. Бу ҳақда сўз юриттанды соҳага оид 200 дан ортиқ қонун ҳуқуқатлари, жумладан, 2019-2025 йилларда Соглини саклаш тизимини ривожлантириш концепцияси қабул қилинанини таъкидлаш лозим.

Мамлакатимизда тиббиётнинг уч боскичли милий модели – бирламчи тиббий-санитария, шошилинч тез тиббий ёрдам ва ихтиослаштирилган тиббий хизмат тармоли яратилиб, самарали фаoliyati юртимоқда. Энг мухими, тиббиёт муассасалари халқа янада яқинлашмоқда.

Жорий йилнинг 18 марта куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Миризев юштироқида тиббиёт ходимлари билан ўтказилган очик мулокоти билдирилган фикр-мулоҳазалар, кўтарилиган масалалар ва уларнинг ечимлари бўйича белгиланган вазифаларни ижроси узоқ куттирамаяпти.

Президентимизнинг 2022 йил 25 апреддаги “Бирламчи тиббий-санитария ёрдамини ахолига яқинлаштириш” ва тиббий хизматлар самарадорлигини ошириш бўйича кўшичма чора-тадбирлар тиббисида очик мулокоти доирасида белгиланган вазифалар ижроси таъминлаш мақсадида қабул қилинанини фикримизнинг яқъол тасдиғидир.

2

Саъдулла ҲАКИМ:

“ҚҮШИҚЛАР ЁНАДИ ЮЛДУЗЛАР КАБИ...”

— Санталат ая, умр — оқар дарё, дейшишади. Аммо инсоннинг ўзи улуғаша етса ҳам ҳеч унтуна олмайдиган, ич-ичидан согинч тумадиган, ҳен нарсага ўшамайдиган, юрагининг, хотираларининг энга ўзгур зарвараги сифатида ўзозлаб қўмасдиган паллалари бўлабди. Сиз учун улар нималар билан болгилек?

— Олис болалигим, бетакор ёшлигим — мениниң ҳәйтимнинг бетимсол гўзаллиги. Уни эсласман Нурота тоглари бигрида жойлашган. Гараша кишломигим кўз опдимда гавдаланади. Кўни-кўнишилар жуда ахил ва иноқ яшади. Кишлоқда хамма бир-бирини яхши танири. Кимнинг неча боласи бор, шароити қанақа, ҳатто кимнинг кўрасади қанча кўни моли борлигига билишарди. Одамлар орасида бой, камбагал тушунчаси йўқ, деярли ҳамма бир хил турмуш кечиради. Шунинг учун бўлса керак, кишлоқшаримизнинг ҳаммаси содда ва самимий, жуда багрикенг ва кули очик инсонлар эди. Назаримда ичкоралик, қизганчилик каби иплатлар йўқ эди, ҳамма бир-бировига ёрдам бергиси, яхшилик килиши келар, тўмуздан сабаби ташнишади, ён-атрофдагиларга мумосабати, турмуш ўрготига муносабати, хурмати қандай бўлиши кераклиги борасида, анироғи, баҳти бўлиши сирларини улардан ўрганганман. Улар қўйлаб ҳижматли сўзлар, ривоятларни учрүк йигирб ўтириб айтиб бершишади. Бир гаплан битса, бошча кўшиницида гилам тўкишини бошпардик, шу тарзда ёз бўйи беш-оптита гилам тўкиларди...

Ёзи таътил пайти кишломигимиз, маҳалламиш қизларни жам бўлиш, қашкар гилами тўқидиди. Кўшини Жашман момо, Момогул момо, Турсинтош момо, Карам момо, Хўрнико момо, Қантар хола, Мухтасам холаларни эсламлан. Улар бир-бираидан доно, окила аёл эдилар. Қизларнинг келининг, вазифаларини бажариши, оиласидагилар, ён-атрофдагиларга мумосабати, турмуш ўрготига муносабати, хурмати қандай бўлиши кераклиги борашида, анироғи, баҳти бўлиши сирларини улардан ўрганганман. Улар қўйлаб ҳижматли сўзлар, ривоятларни учрүк йигирб ўтириб айтиб бершишади. Бир гаплан битса, бошча кўшиницида гилам тўкишини бошпардик, шу тарзда ёз бўйи беш-оптита гилам тўкиларди...

— Менимча, бўйи етган қизлари бор ҳонаёнларда, албатта, қизларнинг сепу учун гилам тўйлган. Сиз ҳам тўйинизага атаб гилам тўйсанни? Ўз меҳнатинага билан тўйине учун гилам тўйкиш ўзанга заев берса керак? Ўша гиламлар сакланганни?

— Ҳа, албатта, тўйимга иккита гилам тўйиганнинг. Унгаплан ҳозир ҳам уйимизда турибди. Ўз кўлгун билан гилам тўйиш завқли иш, чут-турт киз, момолар бўлан бирга тўйкиман. Ҳонгари, ҳангамлар, кизик ривояти ўртакларни эшишиб, гиламни тутагиб кўйганини сезмай коласан.

— Эшликда олинган билим тошига ўйлган нақш кабидир, деган ҳикмат беркорга айтилмаган. Ҳунар ҳам шундай. Демокримиз, ҳозир ҳам гилам тўйкиш оласизми? Бу одам қишлоқда бўгуенга кунда ҳам мавжудми?

— Албатта, ёшим етмишдан ошган бўлса да, ҳозир ҳам беломал гилам тўйкил оламан. Лекин бугун кишлоқда гилам кам тўклидиди. Сабаби — ҳеч ким учрүк йигирмайди, чунки гилами тез ва сифати тўйидиган технологиялар кириб келди. Лекин мен барibir ўша учрүкда йигирлиб, кўйда тўйилган гилами соғинаман. Балки бу ёшлигимга бўлган соғинчидир. Болалиқда қизлар томма-том ошиб кўни-кўниларни йўқлашади борадик, кишломигимиздаги кекса момолардан хабар олардик, бир сикимлик, битта-икитигина исиск нон ёки боғимизда лишган мева, ҳатто курук кўл билан бўлишининг фарқи йўқ эди, бирон юмуни бўслиб ёрдамлашиб келардид. Ўша момоларни кўмасман, уларнинг ҳикматли сўзларини эсламлан. Биз кишлоқ қизларни меҳнат билан тарбия топганим. Ота-онар раҳматли тўксондан ошиб дунёдан ўтиши, барibir уларни кўмасман. Ота-онани, уларнинг хислатларини, сўзларини, берган тарбияларини эслаб, соғинаман. Уларни эсласам ўзимни боладай хис қиласам.

— Эшлик — орзулар фасли. Қишлоқнинг кенг ҳөвлисида, узун ёз оқшомларни дуғоналарнинг, ола-сингилларнинг, ака-укаларнинг билан осмон тўла юлдузларга термурли, келажиганзига ҳақида нималарни орзу қулардиган?

— Мактабда аёло баҳоларга ўқиганман. Отам мактабда муаллимлик кигланлари учун бола тарбиясида меҳнатсебарлика, интизомга этибор беради. Аммо то ён бағридаги кишломигим марказдан анча узок бўлгани сабаби қизларни ўшига камдан-кам жўнатишар эди. Мен шифо-

кор бўлишини хоҳлаганман, биология, химия фаннарини севиб ўқирдим. Оиласда 11 фарзанд — етти ўғил, тўрт киз эдик. Отам раҳматли орамиздан фақат кенжя синглими ўқиди, аммо ўйилларнинг ҳаммаси олий маълумоти бўлиши. Табиики, кишлодаги шароит шахардан катта фарқ қилиларди. Їёзда ҳаммамиз супада ухлардик, тоза ҳаво жон роҳати эди. Юлдузларга термилуб, уларни санаб чарчамасдик. Қўнинизм Қорақош момомини ўғли даштада, олиса ишларди. Момом бизни оқшом пайти уйига чакириб оларди. Тун бўйи жуда кўп ёртакларни айтиб берарди. Эрталларда эса ҳамма орзулар ушалади. Улар болаларни орзу қилишига уларнинг рўёби сари интилишга ўргатади.

— Тұрмушга чикаётганингизда құпроқ нималарга ылтыбор қаратған-сиз ёки тақдирининги ота-онаңыз таровесига шинонб қотишгансиз?

— Ота-онам ихтиёри билан турмуш курғаним. Биз кишлоп қизларни ўшилса тұрмуш ўртогоғимиз кандай бўлиши жадид ўйламаганимиз. Ҳамма қизлар ота-онаси ролиги билан узатилар эди. Бешидалик вактимда раҳматли қайнотам ва отам менин турмуш ўртогоғима “бешиккери” килиб кўйишган, яъни унаштириб кўйишган. Бу ўрф-одатта кура, “бешиккери” килинган кизга бошқа совчилар боришмаган. Саъдулла ака билан болалиқдан бирга ўйдик. Китобларда ибратли воқеаларни менга ва

нинг дўстлари ва қадрдорлари билан тўла бўлар эди. Моддий нарсалар жадид қайтургуларни сира зепломайман. Ҳаётда барчасига сабру қаноат ва шукронга билан эришидик.

— Оиласда ким қўпроқ болалар таровесига масъул эди?

— Оиласда болалар тарбиясида ассоция ўйналиши. Саъдулла ака берардилар. Болаларнинг дарсниназорат қилиш, ювіл-тараш каби ишлар менинг зиммамда бўлган. Лекин турмуш шартимда ишларни сафарзандларига вақт топардилар, ҳар куни янги китобларни, газета ва журналарни оила даврасиди, болалари билан бирга мутола қилиш одатлари бор эди. Китоблардаги ибратли воқеаларни менга ва

Бир бора эргашар унинг ортидан, Мимага уради коним гупуриб:

“Болажон, бу сенинг бекатинг эмас, Қайт!” дейман ўйлода кўнданлане туриб.

Мехнат бекатида зийнат бўлпакча, Чаноклар портлади чироқлар мисол. Ўн бир фарзандини чорлар ўйлакка Ялангаёт яктали, дўппили бир чол.

Не қизик, қизикдир фалакнинг иши, Коқишибди, кўрганим бўлса афона. Имон бекатидан чиқкан бир киши Бўйтон бекатига кузатиб қолар.

Не қизик, қизикдир фалакнинг иши, Коқишибди, кўрганим бўлса афона. Имон бекатидан чиқкан бир киши Бўйтон бекатига бўлар равона.

Фарзандларига ўқиб берар, неварапарнига доим китоб совга қўлардилар.

— Эр-хотин орасида, ҳоҳлайсиз-ми-ўқуми, бэъзида тушунмочиллар содир бўлиб қолиши табиий. Устоз билан сизнинг орангиздаги бундай ҳолатларда азраларни кимирни бўлиб бартараф этар эди?

— Тушунмочиллар бўлган пайтлардан бироз муддат гаплашади кўйидик. Аммо бўлиб бўлганчум учунни, ишиклиб, ўтадаги жимликни биринчи бўлиб бартараф этар эди.

— Тушунмочиллар бўлган пайтлардан бироз муддат гаплашади кўйидик. Аммо бўлиб бўлганчум учунни, ишиклиб, ўтадаги жимликни биринчи бўлиб мен бузар эдим. Агар мемон келиб қолса-ку, нур устига нур бўлардид — дарров ярашиб кетардик.

— Тұрмуш ўртогимнинг касб тақосози билан кўпинча ўйга кеч келиши, сафарларда бўлгани табиий. Бунга қандай қарардиган? Болаларнинг касалланиши, етишмочиллиги дегандай...

— Қишлоғимизда ёркаклар азал-азалдан аёлларга хисобот бермаган, ёркаклар хамиши хотинлардан бир погона юқори ўринда туради. Оиласизда ҳам шундай бўлиши табиий. Ўзаро ишонч қалбимизда доим бўлган, деб ўйлайман. Тұрмуш ўртогимнинг узоқ сафарларда бўлиши оддий қабул кигланман.

У иши умрингин охирига кадар ҳалқ хизматидаги бўлди, чарчаган вақтларидан ҳам буни сезмидарди. Ҳаётда ташвишларда доим ёнларда кўйаки бўлишига уринганман, кийинчиликлардан, етишмочиллардан нолишини ўзимга эп кўрмаганман.

Саъдулла ака Ватанини, халиқнинг дардини кўпроқ ўйлар, эл-юрт ташвишларини кўпроқ кайтардилар. Мен рўзгор ишларни килишда уларнинг маслаҳатини олиб, ўзим бажариб кетавардид.

— Саъдулла ака бўлан узоқ ўйлар бир ҳозир ҳам шундай ҳолатларни кимирни бўлиб бартараф этар эди?

— Ташкентта яна қўчиб келган пайтларинингизда, иқтисодий оғир шароитларда, бунинг устига яқинларнинг йироқда яшиш, фаровон турмушга ёриши осон бўлмagandir?

— Ташкентта келган пайтимизда, маърифатни киражада чекасларни тақдирларни ўйлаб, тоза ҳуқуқларни килиб кетардилар. Аммо бўлиб бўлганчум учунни, ишиклиб, ўтадаги жимликни биринчи бўлиб бартараф этар эди.

— Устоз Саъдулла Ҳаким бир қанча масъул вазифаларда фоалият кўрсатганлар. Мансаби узиншиларни сабаби тақдирларни кимирни бўлиб бартараф этар эди?

— Устознинг ота-онасига, яқинларни бўлган муроҷаати муроҷаати номидарларни намоён бўлар эди?

— Ота-оналарни жуда ҳурмат кимарларидан ҳам шурматини кўриш мумкин.

— Саъдулла ака жуда камтарин инсон эдилар. У иши қайси лавозимда ишламасин, дўстлари, қадрдорлари учун хамиши “Ўша-ўша Саъдулла” бўлиб қолавердилар.

Бу ҳақда “Қурғанларим” шеърида:

Баландман, деб кибр эттамдан пастни кўрсам,

Гул еактини алқаб ўтдим хаси кўрсам.

Қайд нодон, хода ютган касни кўрсам,

Этак силкib, тўрт кир нари

Кочгандарим, –

деб ёзганлар.

— Саъдулла ака нафақат публицист, балки қўшичи-шоур сифатида ҳам эл ўзтиборига тушган. Ўз шеър-

мана бу сатрларда ота ўғити шеърга солинган:

Мен болам ўйламай ҳарчанд,

Отахоним ёдимас тушар.

Дуоларим эшитмас гарчанд,

Дуолари ёдимас тушар:

“Эл корида бўлиб мисол канд,

Ўзи эриб чоға томт қўшар”.

Дуоларим ўшал дуолар, –

Мендан нима боламга қолар?

Вилғитимизга борса фурас бўлди,

дегучка қишлоқка кириб, онасини, жигарларни, дўстларни зиёрат қилишина қадар қилимадилар.

Унда қадар қилинадиганда ишламасин, дўстларни зиёрат қилишина қадар қилимадилар.

Бу ҳақда “Қурғанларим” шеърида:

Баландман, деб кибр эттамдан пастни кўрсам,

Гул еактини алқаб ўтдим хаси кўрсам.

Қайд нодон, хода ютган касни кўрсам